II h12.56

Monografie

Cozmin-Antoniu Obancia

Procedura insolvenței.
Efectele juridice asupra contractelor debitorului

- continuarea activității debitorului
- contractele în derulare
- perioada de observație
- principiul maximizării averii debitorului
- obişnuit şi neobişnuit în actele comerciale ale debitorului dinainte şi de după deschiderea procedurii insolvenței
- anularea actelor frauduloase încheiate de debitor

347.73
O-16

Editura Hamangiu
2014

II h1256

Obancia Cozmin-Antoniu

PROCEDURA INSOLVENȚEI.

Efectele juridice asupra contractelor debitorului

C - 274790

274790

UNIVERSITATEA
BUNĂREA - JC - GALAȚI
BIBLIOTECA 5

Editura Hamangiu
2014

Cuprins

Titlul I. Noțiuni introductive privind efectele deschiderii şi continuării procedurii insolvenței asupra raporturilor contractuale ale debitorului ____ 1

Titlul II. Regimul juridic al contractelor debitorului după deschiderea procedurii insolvenței generale. Perspectiva şi principiile incidente _____ 9

Capitolul 1. Perioada de observație _____ 9

Secțiunea 1. Aspecte introductive. Definiția şi obiectivele perioadei de observație _____ 9

Secțiunea a 2-a. Reorganizare sau faliment? _____ 10

§ 1. Dreptul roman _____ 10

§ 2. Dreptul francez _____ 11

§ 3. Dreptul american _____ 12

§ 4. Evoluția dreptului român al insolvenței; tendințe actuale; instituirea claselor de debitori ____ 17

Secțiunea a 3-a. Principalele situații juridice manifestate în perioada de observație cu efecte asupra contractelor debitorului _____ 27

Secțiunea a 4-a. Provizoratul perioadei de observație _____ 30

Capitolul 2. Continuarea activității debitorului în perioada de observație: regimul juridic al acestei continuări şi efectele juridice asupra contractelor debitorului _____ 33

Secțiunea 1. Ideea continuării afacerii debitorului între permisiune şi nulitate; regula continuării şi excepția nulității _____ 33

Secțiunea a 2-a. Obişnuit şi neobişnuit în contractele debitorului; generalitatea şi utilitatea criteriului _____ 37

Secțiunea a 3-a. Continuarea contractelor în derulare _____ 39

Secțiunea a 4-a. Creanțele curente generate de activitățile curente 41

Capitolul 3. Distorsionarea principiilor de drept comun din teoria generală a obligațiilor, odată cu deschiderea procedurii 46
Secțiunea 1. Considerații generale 46
Secțiunea a 2-a. Distorsionarea principiului libertății contractuale 48
Secțiunea a 3-a. Aparenta distorsionare a principiului mutuus consensus, mutuus dissensus 51
Secțiunea a 4-a. Sacrificarea drepturilor câştigate de creditori prin contractele încheiate cu debitorul 51
§ 1. Suspendarea dreptului de urmărire individuală prin art. 36 din Legea nr. 85/2006 52
§ 2. Suspendarea curgerii penalităților 54

Capitolul 4. Privire specială asupra restricțiilor suferite de creanțele garantate 56
Secțiunea 1. Rațiunea contractării garanției şi procedura insolvenței 56
Secțiunea a 2-a. Calcularea accesoriilor creanței garantate conform art. 41 alin. (2) din Legea nr. 85/2006 57
Secțiunea a 3-a. Riscuri rezultate din evaluarea obiectului garanției 60
Secțiunea a 4-a. Riscul diluării protecției conferite de dreptul de ipotecă la vânzarea bunului 60

Titlul III. Analiza particulară a regimului juridic al contractelor după data deschiderii procedurii 65

Capitolul 1. Considerații introductive 65

Capitolul 2. Analiza incidenței bunei-credințe a cocontractantului, în contextul nulității actului încheiat cu debitorul după deschiderea procedurii 66
Secțiunea 1. Publicizarea stării de insolvență a debitorului 66

Secțiunea a 2-a. Relevanța/lipsa de relevanță a bunei-credințe a cocontractantului, în ipoteza analizată 68

Capitolul 3. Aspecte de drept procesual privind constatarea nulității prevăzute de art. 46 din Legea nr. 85/2006 71

Capitolul 4. Contractul de tranzacție care se poate încheia în procedura insolvenței 74
Secțiunea 1. Considerații generale 74
Secțiunea a 2-a. Cadrul legal și accepțiunea tranzacției în procedura insolvenței 77
Secțiunea a 3-a. Tranzacția și compensația în procedura insolvenței 79
Secțiunea a 4-a. Specificitatea operațiunilor de netting sau clearing 83
Secțiunea a 5-a. Soluții procedurale în caz de tranzacție 84
Secțiunea a 6-a. Concluzie asupra tranzacției în procedura insolvenței 87

Capitolul 5. Contractele de vânzare-cumpărare care se pot încheia în condițiile art. 93¹ din Legea nr. 85/2006 87

Capitolul 6. Contractul de mandat 91
Secțiunea 1. Considerații despre mandat în general, din perspectiva insolvenței mandantului 92
Secțiunea a 2-a. Privire specială asupra contractului de asistență juridică 94

Capitolul 7. Operațiuni pe contul debitorului intrat în procedura insolvenței 97

Capitolul 8. Soarta juridică a contractelor speciale menționate în dispozițiile art. 86-93 din Legea nr. 85/2006 99
Secțiunea 1. Contractele de închiriere 99
§ 1 Contractele debitorului-chiriaș (indiferent de obiect) 99
§ 2 Contractele debitorului-locator 101
Secțiunea a 2-a. Contractele de muncă 104

Secțiunea a 3-a. Contracte care permit restituirea către creditor a unor bunuri deținute de debitor ____ *107*
Secțiunea a 4-a. Alte contracte ____ *114*
§ 1. Contracte privind mărfuri și titluri de valoare cotate la bursă ____ 114
§ 2. Contracte încheiate de debitor *intuitu personae* ____ 116
§ 3. Contracte în care debitorul este acționar sau asociat la o societate ____ 117

Capitolul 9. Analiză specială a situației contractelor de leasing ____ **118**

Titlul IV. Modificarea contractelor debitorului supus procedurii insolvenței ____ **125**

Capitolul 1. Considerații generale. Corelații cu dreptul civil comun ____ **125**

Capitolul 2. Diferite cazuri particulare de modificare a contractelor prevăzute de Legea nr. 85/2006 ____ **131**
Secțiunea 1. Modificarea contractelor de credit ____ *131*
Secțiunea a 2-a. Reașezarea contractelor conform cerințelor impuse de plan ____ *132*
Secțiunea a 3-a. Modificări care supraviețuiesc închiderii procedurii ____ *133*
Secțiunea a 4-a. Modificarea contractelor de garanție reală în cadrul reorganizării judiciare pe bază de plan ____ *135*
Secțiunea a 5-a. Posibilitatea modificării actului constitutiv al debitorului în cadrul etapei de reorganizare judiciară pe bază de plan ____ *137*

Capitolul 3. Concluzii asupra problematicii modificării contractelor debitorului în insolvență ____ **139**

Titlul V. Denunțarea sau menținerea contractelor în curs de executare la data deschiderii procedurii 141

Capitolul 1. Denunțarea contractelor în teoria generală a actului juridic civil și în accepțiunea Legii insolvenței 141

Secțiunea 1. Introducere 141

Secțiunea a 2-a. Despre denunțare în teoria generală a actului juridic civil, anterior intrării în vigoare a noului Cod civil 142

Secțiunea a 3-a. Despre denunțare în teoria generală a actului juridic civil după intrarea în vigoare a noului Cod civil 144

Secțiunea a 4-a. Specificul denunțării la care se referă Legea insolvenței 145

Capitolul 2. Procedura denunțării contractelor 148

Capitolul 3. Contestarea măsurii administratorului judiciar în privința denunțării/menținerii unui contract. Problema admisibilității contestației 150

Capitolul 4. Competența funcțională în cadrul acțiunii în despăgubiri 159

Capitolul 5. Despăgubirea cocontractantului căruia administratorul judiciar i-a denunțat contractul 162

Secțiunea 1. Natura juridică: răspundere contractuală sau răspundere civilă delictuală? 162

Secțiunea a 2-a. Întinderea despăgubirii 164

Secțiunea a 3-a. Momentul plății despăgubirii: creanță curentă sau declarație de creanță? 166

Titlul VI. Anularea actelor frauduloase încheiate de debitor 170

Capitolul 1. Considerații introductive privind cauzele speciale de nulitate a unor contracte

încheiate de debitor anterior deschiderii procedurii insolvenței 170

Capitolul 2. Fundamentul instituției anulării unor contracte încheiate de debitor anterior deschiderii procedurii insolvenței. Cercetarea regimului juridic actual din perspectiva evoluției sale istorice 172

Secțiunea 1. Reglementarea Codului comercial 172

Secțiunea a 2-a. Comentarii privind incidența instituției acțiunii pauliene 175

Secțiunea a 3-a. Comentarii privind incidența instituției simulației 178

Secțiunea a 4-a. Comentarii privind incidența instituției leziunii/acțiunii în resciziune 180

Secțiunea a 5-a. Considerații privind teza nulității 181

Secțiunea a 6-a. Concluzia analizei asupra fundamentului instituției 186

Capitolul 3. Analiza particulară a cauzelor speciale de nulitate a unor contracte încheiate de debitor anterior deschiderii procedurii insolvenței 187

Secțiunea 1. Considerații asupra sferei actelor juridice susceptibile de anulare 187

Secțiunea a 2-a. Cauzele de nulitate a actelor încheiate de debitor cu un cocontractant (dobânditor) 191

§ 1. Scurtă prezentare a structurii din dreptul francez 191

§ 2. Prezumția de fraudă 192

§ 3. Transferul cu titlu gratuit 196

§ 4. Prețul dezechilibrat – prestații disproporționate 197

§ 5. Intenția frauduloasă 200

§ 6. Actele preferențiale 203

§ 7. Actele încheiate cu persoane afiliate 204

§ 8. Situații de fapt care generează multiple cauze de nulitate 205

Secțiunea a 3-a. Cauzele de nulitate ale actului subsecvent (terț subdobânditor) 207

Capitolul 4. Efectele anulării transferurilor cu caracter patrimonial în cadrul procedurii insolvenței 209
Secțiunea 1. Cazul anulării actului dintre debitor și cocontractant 209
Secțiunea a 2-a. Cazul anulării actului subsecvent, dintre dobânditor și terț subdobânditor 211

Capitolul 5. Aspecte de drept procesual aferente acțiunilor în anulare 212
Secțiunea 1. Legitimare procesuală activă și pasivă 212
Secțiunea a 2-a. Termen de formulare 214

Capitolul 6. Concluzii asupra instituției anulării actelor frauduloase încheiate de debitor 215

Titlul VII. Impactul proiectului noii legi a insolvenței și concluzii asupra aspectelor esențiale ale tezei. Propuneri *de lege ferenda* 217

Capitolul 1. Impactul proiectului noii legi a insolvenței asupra aspectelor tratate în teză 217

Capitolul 2. Concluzii asupra aspectelor esențiale ale tezei. Propuneri *de lege ferenda* 223

Bibliografie 231

Index 237